

Kring en Islandsutställning på Postmuseum

Av Sven Åhman

Hur specialiserat frimärkssamlandet tenderar att bli belyste en utställning i Postmuseum i Stockholm kring årsskiftet 1977–78 med all önskvärd tydlighet. Det var föreningen Islandssamlarna i Sverige som på detta sätt firade minnet av att den funnits till i femton år.

Den tid är ju längesedan förbi, då nutida samlares far- och morfäder ägnade sitt intresse åt all världens frimärken och mer eller mindre ansåg sig ha skyldighet att uppträda som filatelistiska allätare. Redan för drygt ett halvsekel sedan, inte långt efter första världskrigets slut och den störtflod av nya frimärken – och nya frimärksländer – som följde i spåren, blev det allt vanligare att den enskilde samlaren inriktade sig på ett avgränsat geografiskt område, antingen ett enskilt land eller en mindre grupp av länder. Nu fick man se hur även ett så litet land som Island kan inbjuda till en specialisering som går vida längre.

Ett tjugotal medlemmar av den femtonåriga föreningen, som har sitt säte i Stockholm men en minst lika livaktig avdelning i Göteborg, lämnade i sextio utställningsramar en hel provkarta på olika sätt att fördjupa sig i Islands filateli, i mångt och mycket särpräglad som den är.

För besökaren hade en expo av denna art flera påtagliga fördelar. Dels var utställningen som helhet inte vidlyftigare än att den kunde överblickas. Dels förekom det nästan ingen dubblering mellan enskilda exponat inbördes. Den som från ett mera allmänt samlarintresse gick dit med funderingar på att ge sig in på någonting isländskt erbjöds rika möjligheter att tillgoda-göra sig lärdomar från dem som redan hunnit längre, och detta snart sagt vilket specialgebiet som än lockade honom. Eller varför inte henne? Det fanns visserligen inte mer än två damer bland utställarna, men bland besökarna var det kvinnliga inslaget alls inte litet.

Inslaget av kvinnliga intresserade var påfallande då utställningen på Postmuseum invigdes.

Men även om det kan låta vanvördigt att man säger det, var den mest påfallande fördelen med »Allting 77», som utställningen kallades, nog ändå en annan: det var att varje enskilt exponat också var begränsat till omfånget och inte bara till sitt ämnesval. Sålunda var det svårt att värja sig för intrycket att även samlingar exempelvis från det klassiska området, som tidigare kunnat beundras på stora utställningar både här hemma och ute i världen, snarast kom bättre till sin rätt när de som här fått komprimeras. Vad som med förlov sagt ibland kunnat verka som dyrbara handlarlager, låt vara på mycket hög nivå, vann avgjort på att ha fått krympas till överskådligare – jag hade så när sagt mänskligare – format.

Skönt slippa jury

Med risk att röna motsägelser från en och annan läsare dristar jag mig påstå att detta hängde samman med ytterligare en fördel med en utställning som denna – nämligen att den inte var förknippad med någon tävling och

jurybedömning. Sådana bedömningar har säkert sitt värde och berättigande, de också. Men här var det skönt att slippa dem. Alltför ofta frestas deltagare i den sortens mönstringar att eftersträva en fullständighet som går ut över tillgängligheten. Det kan bli utställningar som mindre riktar sig till en intresserad samlargemenskap än till de mäktiga jurymännen.

Av rädsla att utelämnat något och därmed väcka juryns misshag kan det hela sluta i en massverkan som blir alldeles överväldigande för den vanlige betraktaren. Faller utställarna dessutom för frestelsen att beskriva det de visar alltför knapphändigt och ofullständigt — kanske för att inte förnäma de allvisa jurymännen genom insinuationer att dessa inte begriper allting av sig själva — kan man till sist hamna i ett läge där just ingen, utom kanske jurymännen, riktigt begriper vad det är som visas.

Kommersen var livlig vid en särskild disk med Islands kurserande frimärken, och på köpet fick man se hur Islands kvinnliga folkdräkter tar sig ut.

I klar kontrast till sådana tankegångar var syftet med den här Islandsutställningen att orientera och, om man så vill, propagera. Den vände sig verkligen till en större krets. Ett inte oväsentligt led i detta var att representeranter för den arrangerande samlarföreningen fanns till hands de flesta söndagarna under den tid utställningen pågick — från den 2 december 1977 till den 15 januari 1978 — för att kunna ge vägledning åt hugade besökare.

Det var ett led i samma syfte att Postmuseum självt medverkade också genom att visa delar av de donationssamlingar museet fått av Islandsföreningens grundare Folke Löfström, och också en samling »Island speglat i frimärken».

Men till sin huvuddel var det ändå prov på enskilda samlares flit, insikter och spårsinne som fanns att beskåda. Några av dem kom från medlemmar i utlandet — både Danmark och Kanada var representerade.

Som sig bör inleddes hela rundmålningen med några ramar som visade Islands första frimärksemissioner alltifrån 1873 och fram mot sekelskiftet — de sällsynta skillingmärkena som endast förblev gällande i tre år, och den följande serien aurar-valörer i samma siffertyp. I var sin ram visade samma båda utställare, Holger Crafoord och Lars Ingemann, sedan också Islands första provisoriska utgåvor, de välkända Prir-övertrycken av 1897 på siffertypens 5 aurar-märken och den knappast mindre bekanta övertrycksserien »I Gildi '02 — '03».

Skillingavdelningen, ett utdrag ur den förmodligen rikhaltigaste klassiska Islandssamling som i dag existerar i privat ägo någonstans i världen, pryddes utom av sällsynta block och avarter också av ett antal hela brev. Bland dessa var det hittills enda kända som gått utanför Europa — adresserat till Toronto i Kanada.

Även från långt senare tid är det frapperande hur ofta långväga brev från Island sökt sig till adressater i Kanada — särskilt i Winnipeg och andra orter i prärieprovinserna Manitoba — snarare än till USA. Det är ett vittnesbörd om i hur hög grad den isländska emigrationen redan på 1800-talet främst sökte sig till den amerikanska kontinentens nordligaste landamären.

De gamla brevens öde

Inte ens efter de fynd som gjorts i isländska arkiv de allra senaste åren är mer än 34 eller 35 bevarade brev med skillingfrankering kända, och mer än hälften av dem finns i Islands postmuseum eller isländska offentliga arkiv.

På utställningen i Stockholm kunde man få höra historien om hur det hänger ihop att ett sådant obetydligt antal brev finns i behåll — även om enstaka fynd gjorts även efter arkivrazzian till hundraårsjubileet i Reykjavik 1973, då sju dittills helt obekanta försändelser kom i dagen och ställdes ut.

Delvis kan det ringa antalet förstås förklaras redan av att Island är ett så litet land. Delvis också av att dess första frimärken lät vänta på sig så långt fram i tiden som till 1873 — då det hunnit bli ganska vanligt med kuvert. Dem var det ju naturligt att mottagaren kastade bort. Tidiga brev som skrevs på 1850-talet i länder som Sverige och Danmark, Norge och Finland med dessa länders första frimärken på, måste däremot inte bara ha varit mångdubbelt fler från början, utan de blev också mycket oftare sparade — helt enkelt därför att märkena vanligen fanns klistrade direkt på det hopvikta brevvets utsida.

1900. REYKJAVIK 6.2. - NORTH DAKOTA USA. |

SHIP LETTER TROON. |

1904-1912. RAM 35-12 MM. BOKSTÄVER 3 MM. |

Ett ovanligt brev från Reykjavik år 1900, som på sin väg till Amerika fått skeppsstämpeln »SHIP LETTER/TROON» på Skottlands västkust. Brevet har gått till en islänning i USA, och betecknande nog till Norddakota inpå gränsen till Kanada, där de flesta islänningarna slog sig ned.

Men i Stockholm visste sakförståndiga nu berätta om ett ytterligare skäl, och troligen det avgörande, till att de isländska skillingbrevens visat sig så extremt tunnsådda trots allt letande på senare år. Skälet är faktiskt att man började leta efter dem så tidigt – och det blev, för brevens del, ett letande till döds.

Isländska studenter i Köpenhamn har det alltid funnits åtskilliga, och det redan under senare hälften av 1800-talet. Och alltid hade de det knapert med kontanter. Detta förstod den legendariske frimärkshandlaren Julius Tybring att utnyttja. Han var en av de första i branschen i Danmark, om inte den allra förste. Han stimulerade de isländska studenterna att ta vara på frimärkena från alla brev de fick hemifrån och sälja dem till honom. Och också till att leta i alla gömmor när de kom hem.

Detta skedde vid en tid då just inga samlare ännu tänkte på att spara hela konvoluten. Märkena revs eller tvättades helt enkelt av, om inte av säljarna så av köparen. Så gick det till, berättar man, att Julius Tybring kunde hålla sitt lager av isländska frimärken vid makt, men till priset att så gott som inga brev med skillingmärken har blivit bevarade. . .

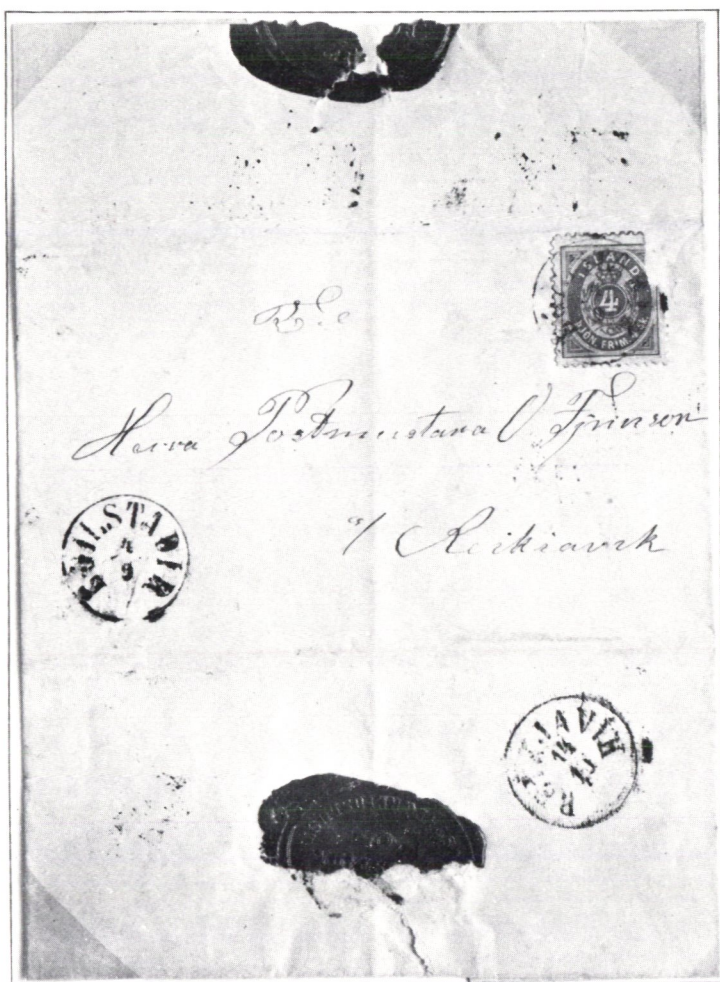
Den svenske storsamlaren Hans Hals var på sin tid den som hade de flesta i sin ägo. De finns numera i Islands postmuseum, tillsammans med resten av hans stora samling, som museet förvärfvade. Men inte ens med dem inräknade var alla skillingvalörer bekanta på hela brev, så sällsynta var de.

En av de i det längsta okända, som först nyligen kommit i dagen, saknades även på utställningen nu i Stockholm. Det var det violetta tjänstemärket i valören 8 skilling, som först för några år sedan plötsligt dök upp på helt brev, och det i en skepnad som ingen kunnat drömma om – en följesedel till ett paket innehållande skiljemynt till 75 kronors värde. Det hade fått frankeras med hela tjugotvå 8-skillingar plus ett enstaka 4-skillingens tjänstemärke, totalt ett porto på hela 180 skilling.

Denna försändelse, vars porto har befunnits vara helt korrekt med hänsyn till paketets vikt och innehåll, bjöds ut på en auktion i Hamburg häromåret och lär ha hamnat hos en nordisk storsamlare bosatt i Schweiz. Så när som på vad som finns i offentlig ägo i Reykjavik, på postmuseet och i arkiven, var detta antagligen den enda riktigt stora filatelistiska raritet från Island, som inte fanns på utställningen i Stockholm. Det säger också något om dennas kaliber.

Skamfilat brev gav lektion

Tjänstebrev från Island är ovanliga även från långt senare tid. Hur sällsynta de är från skillingtiden, fick man ett åskådligt bevis för då ett av de ytterst få, om inte det enda utanför arkiven i Reykjavik, som veterligen har blivit bevarat utöver mammutförsändelsen med alla 8-skillingarna, ställdes ut i Stockholm. Det var ett brev frankerat med det vanligare av de

ETT AV DE FÅTALIGA TJÄNSTEBREVEN från den äldsta tiden som finns bevarade i privat ägo hörde till glansnumren på utställningen — fast en stor bit var ur 4-skillingmärket på brevet till postmästaren i Reykjavík. Det var på väg i fem veckor över väglösa vidder från Egilstadir.

två gröna 4-skillingmärken som existerar, det grovtandade. Och det fick betraktas som en av de verkligt stora rariteterna — trots att märket var illa skamfilat, en stor bit var ur i övre högra hörnet.

Att det likafullt befunnits värdigt att trona i en paradsamling som inhöstat åtskilliga internationella medaljer av hög dignitet gav en lektion. Det är tydligen så att när det gäller verkliga sällsynheter på hela brev, anser även lejonen inom samlarvärlden att man får kosta på sig att pruta på kvalitetskrav som annars har drivits i höjden oerhört kraftigt på senare år. Viktigare än kvaliteten på själva märket är i sådana fall att det sitter där det sitter, och stämplarna som finns anbragta både på frimärke och brev.

En lektion till, en geografisk och kulturhistorisk, gav för resten detta till synes oansenliga gamla brev på sin hedersplats bland de äldsta tjänstemärkena. Enligt avstämplingarnas vittnesbörd var det avsänt från Egilstadirden 4 september (1875, som innehållets datering utvisade), men kom inte fram förrän fem veckor senare, den 10 oktober, till adressaten i Reykjavik, som var postmästaren i egen person. Sådana var kommunikationerna för hundra år sedan på Island — ett glesbebyggt land med väglösa vidder, på sin höjd med knaggliga ridstigar här och var.

Det mångdubbelt sällsyntare fintandade tjänstemärket på 4 skilling lär över huvud taget ingen nu levande samlare ha sett på ett helt brev. Tills Islandssamlarna slog upp dörrarna till sin jubileumsutställning, var det knappast någon som sett denna raritet ens på ett brevstycke. Men just så satt den här nu, i ett såpass speciellt exponat som tre ramar ägnade enbart åt Islands tjänstemärken. Där fanns bland mycket annat också ett brev ur den efterföljande aurar-serien, som man enligt uppgift känner till mindre än ett halvdussin av.

Redan »I Gildi»-provisorier från 1902 utnyttjades sedan till fabricering av brev som inte gått den äkta tjänstevägen, så samlarna har fått mycket att se upp med. Av kungamärkena som följde, är serien med Christian IX och Frederik VIII i dubbelprofil märkligt nog klart ovanligare på tjänstebrev än både den förutgående Christian IX-emissionen och den efterföljande med Christian X, kunde förståsigpåarna på utställningen upplysa. Hur detta kommer sig är en smula gåtfullt. Valör för valör är upplagorna för dubbelprofilmärkena från 1907 med ett enstaka undantag endast obetydligt mindre än för 1902 års kungamärken. Av »Pjonustu»-märkena med Christian X:s bild, som började utges 1920 och cirkulerade betydligt längre, var upplagan så när som på kronvalörerna så gott som överlag åtskilligt större. Likafullt är det inte lätt att hitta dem heller på bevarade brev, fick man veta.

Av de ordinarie märkena bjöd utställningen på var sin ram av utgåvorna med Christian IX — kungens bild kom flera år tidigare på Islands märken än på Danmarks egna — vidare med dubbelprofilen, med Christian X och med de populära silhuettmärkena från 1912. Även långt senare emissioner var fylligt representerade, 1925 års landskapsserie, Gullfoss-märkena från 1931–32 och naturligtvis den stora Allting-serien till parlamentsjubileet

1930, tusenårsminnet av Europas äldsta folkrepresentation. Av den sist-nämnda utgåvan fick man också tillfälle att se och begrunda en del av de avarter, som väl egentligen var makulatur och åtminstone delvis är en frukt av en stor svindelaffär som avslöjades efter tillverkningen i Wien av alltingmärkena.

Fyrir númer **671** *Borðeyri*

Fylgibrjef

Hjermed 1 böggull

Derð _____

Póstkrafa _____

Galti Steingrimsen

Vigt
grm.
1200

Holmarke

Cyðublað nr. 11

(4. — '28)

Burðargjald böggla innanlands
Vigt Landveg
20 aur 5 20 aur 5
20 aur 5 20 aur 5
20 aur 5 20 aur 5

	90	90	250
2000	90	730	250
2125	100	780	300
2250	100	820	300
2375	100	860	300
2500	100	900	300
3000	110		
3500	120		
4000	130		
4500	140		
5000	150		
5500	160		
6000	170		
6500	180		
7000	190		
7500	200		
8000	210		
8500	220		
9000	230		
9500	240		
10000	250		

Antilpingur
sem veðanum er
haldur eftir. (A framhölun skilur
líma frimærkin, en á afturhölun
má sendandi skrifa).

Ábyrgðargjald 20 aurar fyrir
hverjar 100 kr., minst 60 aurar.

Ett paketadresskort med en stämpel som använts i minst 50 år. Avser ett tjänstepaket från Borðeyri frankerat med fyrblock av 1923 års övertryck 20 aur tjänste på 10 aur Christian X. Den gamla enringstämpeln »STRANDASYSLA» med datum, men utan årtal, var alltså i bruk.

Mystiska flygbrev

Ett inslag av geschäft på samlarnas bekostnad vidlådde också en del av Islands första flygmärken, och även detta lät sig studeras på utställningen. Sin premiär hade det första isländska flygmärket, ett 10 aurar-märke med ett påtryckt flygplan, då inrikesflygningar organiserades 1928 och 1929 med sjöplanet »Sulan» i regi av tyska Lufthansa. Många, om inte de flesta, brev från olika etapper på rutterna, som finns att se, bär klara spår av att vara direkt tillverkade för ändamålet. Detsamma gäller sedan också en hel del brev frimärkta med tre Christian X-valörer med påtryck »Zeppelin 1931».

Rekordet slås ändå av de bekanta Balbo-märkena, kronvalörer av Christian X-serien diagonalt övertryckta i rött med »Hopflug Itala 1933». De

utgavs för att användas på brev som befordrades till USA i samband med den italienske flygmarskalken Italo Balbos eskaderflygning över Atlanten till världsutställningen i Chicago. Hur många av de inemot 300 brev som från Island följde med på färdens slutetapp till Amerika fyllde egentligen något vanligt postalt syfte? Det kan man fråga sig, när man som nu på utställningen i Stockholm kunde beskåda inte mindre än tre av dessa numera mycket eftertraktade försändelser – och finner att alla tre gick från Island och via USA till adressater i Europa: ett till Österrike, ett till England, ett till Tyskland!

FLYGBREV PÅ LÅNG OMVÄG: Liksom de flesta av de brev från Island som följde med på den italienske flygmarskalken Italo Balbos eskaderflygning till Chicago, var även detta ställt till en adressat i Europa. Utom med de tre kronvalörerna av Christian X-serien med övertrycket »Höpflug Itála/1933» är märket frankerat med ordinarie brevporto i form av tre exemplar av Islands första flygmärke, 10 aurar med ett flygplan som påtryck. I stämpeln ändrades det felaktiga året »1932» med bläck till »1933».

Som postförsändelser hade med andra ord inte något av de tre något att göra ombord på Balbos plan över Atlanten, det var enbart en omväg för dem. Liksom de ostämplade märkena i sina ytterst små upplagor, fast i

ännu högre grad, har emellertid dessa Balbo-brev med åren utvecklats till ett slags internationella värdepapper, som regelbundet dyker upp på internationella auktioner till allt mer astronomiska priser.

Efter denna utflykt upp i den filatelistiska stratosfären kom man på en rundtur genom utställningen raskt ner på jorden igen och konfronterades med Islands moderna bildmärken. Man kunde studera hur även den vackra Geysir-emissionen och serien av märken med bilder av torsk och sill, landets helt dominerande exportprodukter, kunnat locka till verkningsfull specialisering.

Av Geysir-märkena visade en samlare en hel rad provtryck som lär vara kända endast i ett fåtal exemplar. En annan hade systematiserat den ordinarie utgåvan mera ingående än man skulle trott möjligt och dessutom piffat upp sin utställningsram med diverse ovanliga avstämplingar av dessa märken.

Stämplarnas förlovade land

Ett slående drag på utställningen var över huvud taget att ungefär hälften av exponaten på ett eller annat sätt gällde stämplarna. Det har ofta frapperat Nordensamlare, att till och med inom ett så begränsat område samlarintressets huvudriktning har kunnat bli så olika för de skilda ländernas vidkommande.

På senare år har även Sverigesamlandet i betydande utsträckning kommit att inriktas just på stämplarna, men länge nog var det en uppmärksamhet på färgnyanser utan jämförlig motsvarighet i fråga om övriga nordiska länder som satte sin prägel på Sverige-*filatelin*.

Norgesamlarna är alltså mer än några andra begivna på positionsbestämning och »plåtning» inte bara av de allra första emissionerna, utan rätt långt fram i posthornsserierna.

För Danmarksspecialisterna finns det ingenting som går utanpå bestämningen av tryckupplagor, och bland finsmakarna på Finland under den ryska tiden gäller det kanske förnämligast papperssorter och tryckförhållanden.

Men för Islands del har stämplarna sedan länge hört hemma i främsta ledet. Man kan säga att det intresse för posthistoria, som numera är på så stark frammarsch inom de flesta samlingsområden, tidigare än på de flesta håll satte sin prägel på Islandssamlandet — ett intresse mera inriktat på frimärkenas användning än på hur de kommit till.

Det är inte så konstigt att det har blivit så. De tidiga enringade ortsstämplarna i antikva- och groteskstil, med ett enda undantag tyvärr utan årtal, blev aldrig fler än att en samlare kunde ge sig på försöket att få ihop dem alla, och sådana samlingar bjöds man också prov på nu i Stockholm. De dekorativa kronstämplarna, med ortnamn men utan datum, huvudsakligen från mindre platser, lockar också många, fast vissa av dem visat sig mycket svåråtkomliga och alla möjligen fortfarande inte kommit i

TÄNDNING

OTANDAT (uppl. 150 ex)

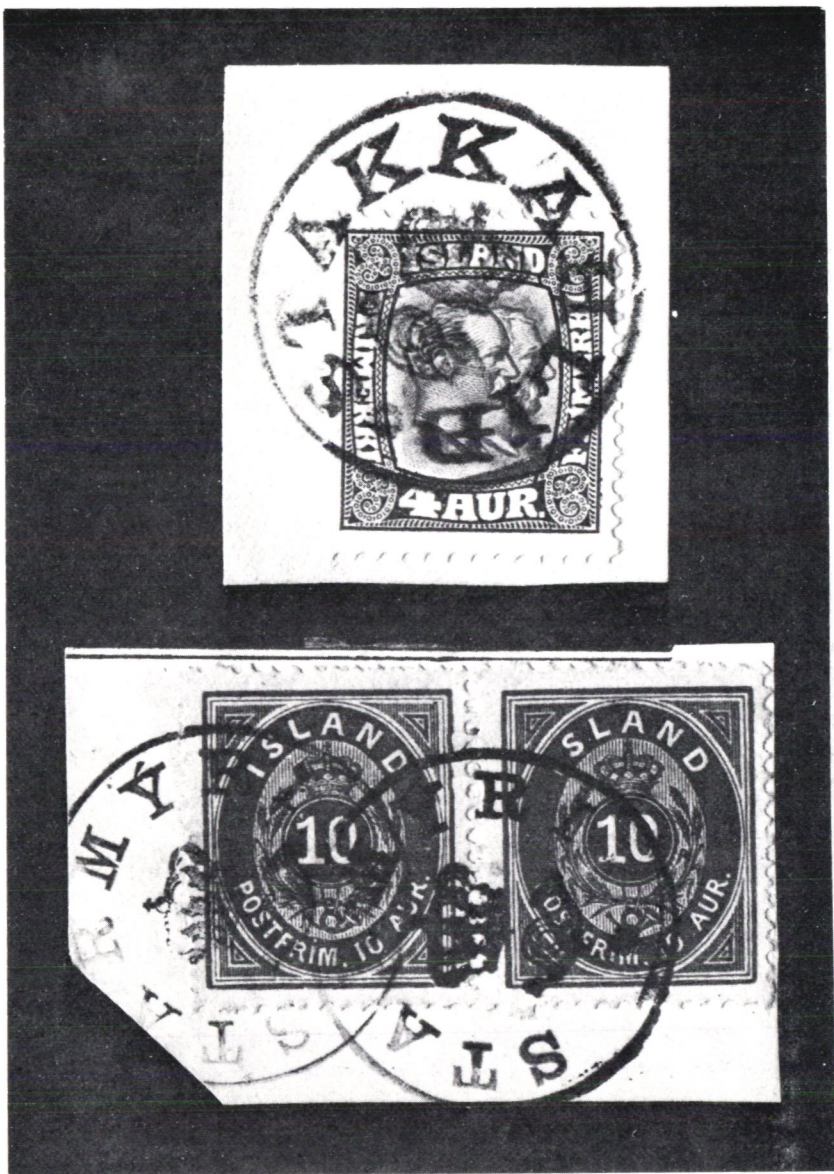
1

FINTANDADE märken är som regel kantandade både från vänster till höger och från höger till vänster

GROVTANDADE märken är som regel kantandade nedifrån och upp

ÄVEN MODERNA MÄRKEN som Geysir-serien inbjuder till filatelistiska upptäckter som tandningsvarianter.

Den sällsynta kronstämpeln »STARMYRI» på ett brevstycke med par av ett 10-aurarmärke (nederst), och den nästan lika ovanliga »Stakkahlid» på ett märke av misstänkt sent datum.

dagen. De användes under ett årtionde från 1893, innan de för de sk brjefhirdingarnas eller brevsamlingsställen del avlöstes av nummerstämplarna, som fick en vida längre livstid. Hur det hänger ihop med enstaka kronstämplarna på senare emissioner förefaller inte helt utrett.

Islands ambassadör i Stockholm Ingvi Ingvarsson, som invigde utställningen, får den demonstrerad med Islandssamlarnas ordförande Bernhard Beskow som ciceron.

De sista av de inalles 300 nummerstämplarna tycks inte ha blivit slutligt indragna förrän på 1960-talet, och de svenska Islandssamlarnas femtonårsutställning lär ha varit den första där alla 300 numren någonsin kunnat visas av en samlare.

Men den samlingen lämnade också belägg för erfarenheten att när specialiseringen väl börjat, så känner den knappast något slut. Det är närmare besett ganska skönt för den intresserade samlaren. Vad som sporrar honom är visserligen framför allt strävan efter fullständighet — men om det målet någonsin nås, anmäler sig genast ett nytt och brännande problem: hur skall den fullständiga samlingen kunna göras ofullständig igen? Annars kan man ju inte längre göra något med den.

I fråga om de isländska nummerstämplarna, som till en del var i bruk mycket länge, gäller att de stundom använts på helt olika brevsamlingsställen under olika perioder. Därmed erbjuder sig möjligheten att samla dem på märken av skilda emissioner, som medger att stämplat med samma nummer ordnas efter sin lokalisering under olika skeden.

Så risken är minimal att någon samlare skall behöva ge upp därför att han inte längre har några världar att erövra, på detta fält liksom på de flesta andra. . .

Även de brygg- eller schweizerstämplar, som så småningom trädde i de enringade ortsstämplarnas ställe, har numera blivit föremål för ganska ingående studium och systematisering, och även detta erbjöd jubileumsexpon prov på. En annan posthistorisk aspekt, som inte heller den försumades, var de skilda portosatser som under olika perioder tillämpats för försändelser både inom landet och ut i världen, och som måste illustreras med hela försändelser.

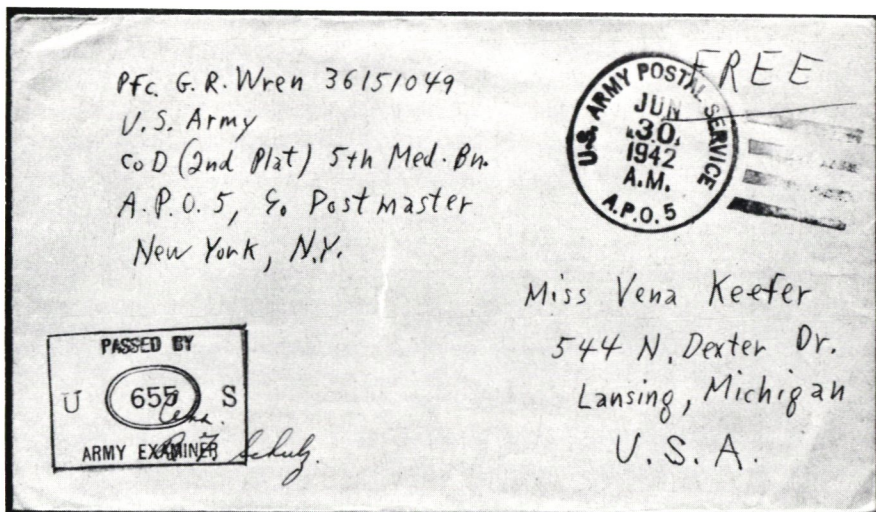
Rikt fält för skeppspost

Med sitt isolerade läge långt ute i Atlanten och sina fåtaliga reguljära fartygsförbindelser långt fram i tiden erbjöd Island länge ett rikare fält än de flesta länder för samlare av skeppspost. Egentligen är det först det reguljära postflygets avgörande genombrott så sent som på 1950-talet, som satt punkt för denna samlingslinje. Ända till dess förekommer utländska stämplat på isländska frimärken och brev bra mycket oftare än på försändelser från de flesta andra länder. På utställningen i Stockholm var det endast de engelska avstämplingarna på frimärken från Island som ägnats ett särskilt exponat, men det var så mycket fylligare.

Fastän det från äldsta tid har funnits regelbunden postgång till moderlandet Danmark och redan från före första världskriget också till Norge, är det knappast något tvivel om att de brittiska stämplatarna på Islands frimärken erbjuder den största variationen. Det beror inte minst på att tillgången till regelbundna lägenheter långt fram i tiden var så sparsam, att brevskrivare på Island vaksamt utnyttjade de möjligheter som fanns att skicka brev med fiskebåtar och mindre fraktskutor för att få dem postade i första utländska hamn, så som de internationella konventionerna medgav. Följden är att ett otal skotska och engelska avstämplingar kan anträffas även bortsett från de hamnar som regelbundet anlöptes av den reguljära sjöfarten. Den provkarta som presenterades på utställningen i Stockholm var verkligen imponerande, och dessutom fanns andra utländska stämplat insprängda här och var i andra utställares ramar.

Ett kapitel för sig bildade den brittiska och amerikanska militärposten på Island under andra världskriget, som också fick sin behandling av en utställare. Ett annat mindre vanligt inslag utgjordes av frimärken använda för andra än postala ändamål. Utom de välkända tullstämplarna, »Tollur», som rätt lång tid använts på frimärken av många emissioner, fick man se

övertryckta Gullfoss-märken för användning som stämpelmärken och semesterspärmärken med påtrycket »Orlof». Så nog gick det att få idéer med sig från Allting 77, om det var vad man önskade.

AMERIKANSKT MILITÄRBREV från Island under andra världskriget. »A.P.O. 5», där förkortningen betyder Army Post Office, var en av nio armébaserna under krigsåren. Från en del av dessa fältpostkontor finns försändelser bevarade med både hand- och maskinstämplat. A.P.O. 5 var den första som upprättades, i Baldurshagi, och försågs med bägge stämpeltyperna. Varken stämpel, censurmarkering eller avsändaradress fick röja varifrån militärbrevet kommit, utan de kanaliserades genom New York.

Listan över exponat och enskilda utställare hade följande utseende:

Förfilateli och skillingmärken 1873–75 (Holger Crafoord); Aurarmärken av siffertyp 1876–91 (Lars Ingemann); Prir-övertryck i rött och svart 1897 (Lars Ingemann); Övertryck »I Gildi '02 – '03» i rött och svart (Holger Crafoord); Christian IX och Dubbelporätt 1902–30 (Lars Ingemann); Dubbelporätt 1907–30 (Stig Österberg); Silhuettprofil 1911–26 (Folke Löfström); Christian X 1920–37 (Ole Svinth, Danmark); Vyer, Gullfoss, Allting 1925–33 (Lars Ingemann); »Zeppelin 1931» och »Hopflug Itala 1933» (Per Hanner); Tjänstefrimärken 1873–1936 (Hans Ringertz); Geysir 1938–47 (Lennart Engström, Göteborg); Fiskar och Flagga 1939–45 (Ingvar Andersson, Göteborg); Modernt Island 1933–77 (Charlotte Amilon); Provtryck (Lars Ingemann); Antikva-, grotesk- och schweizerstämplar, danska nummerstämplar (Stig Unger); Antikva- och groteskstämplat (Ingvar Andersson, Göteborg); Engelska stämplat på isländska märken (Folke Löfström); Nummerstämplar (Per Hanner); Kronstämplar (Sture Hegland); Julfrimärken (Lars Ingemann); Schweizerstämplar (Tore Runeborg);

Helsaker (Helge Jonhammar); Helsaker (Stig Unger); Brittisk och amerikansk militärpost på Island under andra världskriget (Wilbur Jonsson, Kanada); Flygpoststämplar (Lars Ingemann); Islands posttaxor belysta med brev (Folmer Østergaard, Danmark); Förstadagsbrev (Bent Ingemann); Avarter (Lars Ingemann); Avarter (Engel Angberg); Ej postala stämplat och övertryck, »Tollur», »Orlof», och »Greidslu» (Björn Forsgren och Walter Attefalk, Göteborg).